

ВЯРАТА И ДОВЕРИЕТО КАТО МОРАЛНИ ЦЕННОСТИ В ЖИВАТА ЕТИКА

ИЛИЯНА ЕРМОЛИНА

*Национален учебен комплекс по култура
с лицей за изучаване на италиански език и култура, София*

iliyana_ermolina@abv.bg

THE FAITH AND THE TRUST AS MORAL VALUES IN THE LIVING ETHICS

ILIYANA ERMOLINA

National School of Culture and Italian Lyceum, Sofia

Abstract

In the philosophical system Living Ethics the trust and the faith are looking as ethics concepts and the human knowledge and development are impossible without them. That expresses their moral value. The faith defines as of engine of the consciousness and a premonition of the invariably knowledge, but the trust - a vestibule to faith conducts to a movement in human psychic energy.

Keywords: *Living Ethics*, psychic energy, consciousness, cosmic laws, trust, faith.

Етико-философската система за космическата еволюция на човека *Жива етика*, основоположена през 20 и 30-те години на ХХ век, предлага оригинални и перспективни философски подходи при разработването на *онтологически, гносеологически и аксиологически въпроси*. Учението обсъжда и дава насоки за решаване на проблеми от областта както на *етиката и психологията*, така и на *космологията и антропологията*. Сред основните му акценти присъстват неизменно темите за човека, обществото и природата, разглеждани от позицията на идеята за всеобщо развитие – *универсалния космически еволюционизъм*. Новият светоглед би трябвало да доведе до трансформиране на *Ното sapiens* в *Ното cosmicus* и да формира у човека космически поглед за света, така че нашата земна социална история, историческите процеси и развитие да се разглеждат като съставна част на космическата еволюция, управлявана от *универсалните Космически закони*. Важен аспект тук е съществуването на невидими *енергийни тела*, които както и физическото тяло са носители на човешкото съзнание. Съвременна

проекция на този модел на Вселената, предложен в Живата етика, са *новите научни парадигми за „невидимата“ реалност на фините енергии*, многомерността на Космоса, а също и на човешкия организъм.

За да се универсализира този светоглед, голяма роля се отрежда на науката и нейното трансформиране, на базата на което трябва научно да се осъзнаят редица явления от видимата и невидима реалност на битието. В тази философска система се съдържат основите на *нова теория и система на познанието* (Шапошникова, 2008), в която *наред с научните рационални способности се включват и интуитивните, духовни способности за опознаване на човека, природата и Космоса*, „достигане до Истината чрез потапяне в изменено състояние на съзнанието, в което се постига единение с Висшия Свят“ (Гиндилис, 2003). Основна роля в този процес се отрежда на *етиката, основана на знанието на Космическите закони и на духовно-нравственото усъвършенстване*. Подчертавайки полезността на нравствения живот, авторите на Живата етика преди всичко се грижат за съблюдаване на основните закони на Вселената.

Съобразявайки се с космическите закони, *човекът придобива знания и способности да влияе върху хода на еволюцията и нейното качество*; превръща се в творец, който постепенно достига нивото на съзнателен субект на еволюцията, активен участник в нея. Нарушаването на Законите съответно влияе пагубно на развитието и води до редица природни и социални катаклизми.

От това гледище *движещ фактор в световния еволюционен процес е нравственото и отговорно съзнание*. Цел на еволюцията е одухотворяването на материята, повишаване честотата на нейната енергия, което е възможно единствено по пътя на усъвършенстването на човека (като носител на такава енергия).

Особено внимание Живата етика обръща на *сърцето*, като вместилище на съзнанието и инструмент на познанието. То издига човешкия дух във висшите светове и му дава възможност да се докосне до тайните кътчета на Битието. Творческата и познавателна работа на сърцето е възможна само в резултат на неговото развитие и усъвършенстване. Именно затова *нравствеността е условие, без което е невъзможно бъдещото познание*. Тя се явява неразделна и неотменима част от новата система на познание, предлагана в това учение.

Законът за двойствеността е един от най-важните методологически принципи в новата система на познание на Живата етика. Без него се изключва възможността да съществува каквато и да е система на познание, защото има *два източника на знание* – *земен*, занимаващ се с физическата, плътна материя и *надземен* - свързан с фината енергия на другото битие. Първият източник е свързан с експерименталната наука и материалистическата философия, възникнала на основата на тази наука. Вторият е свързан с метанаучните способности на познанието, основани на интуицията, способността да се вижда невидимото и да се получава информация от светове с друго състояние на материята. Тук, разбира се, основателно възниква важният въпрос, поставен от Л. Гиндилис, за *изработване на критерии за метанаучно познание* (Гиндилис, 2003).

Обстоятелството, че в Живата етика се засягат въпроси, традиционно отнасящи се към религиозната сфера, не е основание да се отъждествява с религията. Разликата между религия и наука се определя не от проблематиката, а от методите, които се използват при изучаване на явленията. Авторите на Живата етика използват и настояват за научен подход. На тази философска система не са присъщи обреди, култови действия, сляпо следване на догми, вяра в свръхестественото – всичко е естествено, но има все още неизучени и непознати явления.

„Бъдещият свят, висшият свят настъпва в доспехите на лабораторните лъчи. Лабораториите ще покажат предимството на висшата енергия и не само ще установят превъзходството на психичната енергия на човека над всички известни ни досега енергии, но ще бъде показана нагледно разликата в качеството ѝ и по този начин значението на духовността ще бъде установено в пълна степен. Техниката ще бъде подчинена на духа, в резултат на което ще се опознаят висшите закони, а оттук и познаването на висшите цели, което ще поведе към преобразяване на цялата материална природа. Преобразената природа и преобразеният дух на народа ще покажат и новите по-добри форми за устройство на целия живот“ (Ръорих Е., 2006: 133).

В Живата етика приоритет се дава на емпиричното познание, което безспорно е най-убедително, защото е непоколебимо. Вярата в съществуването на Невидимия свят е едно, но *опитното знание* на човек, пребивавал там, е съвсем друго, защото никаква очевидност не може да разколебае това знание.

Авторите на това учение правят категорично разграничаване между *вярата* и *суеверието* и твърдят, че понятието „чудо“ не фигурира в речника им. „Огнената вяра и суеверието са антиподи. Не отричаме вярата, ако тя не е сляпа [...] Разбирането за чудо и сляпата вяра са близки до суеверието, т.е. до невежеството“ (Грани АЙ, 1997: 448).

„Ние не очакваме сляпа вяра и затова сме готови да приемем предизвикателствата на всякакви отрицатели, но ги молим да действат научно. Невъзможно е безразборно да се отрича без научни доводи“ (Надземное, 2007: 452).

В Живата етика *вярата* е дефинирана като *моцнен магнит* на духа и психична сила, която устремява съзнанието към определени явления, за да ги привлече в орбитата си за утвърждаване в живота. *Стремлението* е този магнит, който измъква съзнанието от затворения кръг на заобикалящата го очевидност, за да го придвижи напред. Привличането се осъществява според *съответствието* (всяка придобита енергия ще привлече тъждествена от пространството). Добре известно е, че за да получиш знание, трябва да покажеш стремеж и способност за възприемане. Така постулатът от *Библията* „Който има, нему ще се даде и ще му се преумножи, а който няма, и това, що има, ще му се отнеме“ (Мат. 13:12) не изглежда толкова жесток, а аргументиран с действието на *психичната енергия*. Преди да се постигне нещо, трябва да се допусне в съзнанието неговата възможност. Човешкото съзнание е устроено така, че приемането на една или друга възможност вече я утвърждава. Пробуденото сърце, развило способността да бъде онтологичен център на човешкото познание, чувствознае, предусещайки възможността за достижение. Важно е да се отбележи, че даже предубедените и отричащите силата на вярата, сами вярват на това, на което посвещават своя труд и даже живота си. Често невярващите отричат несъмненото, но сами вярват в лишените си от основи теории.

При липса на умение за разпознаване, за съзнателност, наблюдателност, безпристрастие, безкористност и самостоятелност основното качество на доверието и вярата може да се видоизмени в две крайности: от една страна - като съмнение, циничност, скептицизъм, лицемерие, малодушие, умаляване, предателство, грубост, униние, равнодушие; от друга – като фанатизъм, нетърпимост, отказ от самостоятелност, лекомислие, инфантилност, наивност. Без развито чувствознание и способност да *разпознава* човек може да допусне непоправима грешка и дори предателство. „Може да

се посочат случаи на пряко предателство, когато хората са считали това за доверие, толкова са неясни тези понятия.“ (Мир Огненный, 2007: 2ч.104)

В Живата етика *доверието и вярата* се разглеждат като фундаментални *етически понятия*, без които е невъзможно човешкото *познание и развитие*, преобразяването на човешката същност. В това се изразява и моралната им ценност. Вярата се определя като *двигател на съзнанието* и предчувстване на знанието, а доверието е преддверие към вярата, което привежда в движение *психичната енергия* у човека. В най-широк смисъл вярата, съгласно Живата етика, се разбира като утвърждаване на невидимото за очите бъдеще в настоящето. Преди да полети, човекът е трябвало да вярва във възможността за полети. Тази вяра е движила конструкторите на първите летателни апарати. Вярата в могъществото на духа и в безграничните възможности на човешкия апарат движи в бъдещето тези, които я имат. Никакви софизми не могат да разрушат вярата, утвърдена от сърцето, защото тя е *интуитивно* усещане на действителността, предчувстване на това знание, което някога ще стане съдба на човека.

Духът на човека се напряга от мощния импулс на вярата, на стремлението. Само този импулс му дава възможност да проникне във *висшите сфери на битието*, да получава знание оттам и да постига Истината. Според авторите на тази философска система установяването на справедлив обществен строй се съпровожда с *усъвършенстването* на всеки човек, като пряко следствие от усъвършенстването на неговите мисли, съзнание, психична енергия; с трансформирането на отрицателните свойства в положителни качества. Никое същество не може да действа, без да влияе върху себе си и върху околните. Следователно, разширявайки съзнанието си, обогатявайки мисленето си и развивайки сърцето си, човек повишава вибрациите си, усилва излъчванията си и по този начин въздейства благотворно и одухотворяващо на всичко, което го заобикаля. Тези етико-философски и практически измерения на Живата етика превръщат вярата и доверието в *морални ценности*.

Самите понятия обаче (вяра, доверие, чувствознание, знание) нямат такова значение, колкото *енергията*, вложена в чувството, което дава сили да се продължава напред. Не думите, а *чувствата* са двигателите на духа и в това е тяхната ценност, според Живата етика. Най-мощното сред тях е *любовта*, но доверието и вярата са близки до любовта. Любовта и вярата са тези, които сближават далечни разстояния, те са тези,

които довеждат до осъзнаване и овладяване на скритите способности на духа и активиране на *енергийните центрове* в организма.

Доверието привежда в движение психичната енергия на човека и е в корена на всяко постижение. Самото битие в основата си съдържа доверие (любов), като свързващ елемент, и липсата му лишава отношенията от *съзидателност*. „Новите научни методи ще докажат ценността на истинското доверие. Какво става по време на разговор между двама души? При взаимно доверие излъчванията им са добри и дори стават още по добри поради съчетаването на енергиите. Ако обаче единият от събеседниците е лицемер или пък липсва взаимно доверие, аура е ужасна, изпъстрена с черни и сиви петна. При това двамата ще си вредят взаимно, а няма по-благоприятна среда за появата на различни болести. Ще бъде замърсено и пространството. Осмислете доверието не като абстрактно нравствено понятие, а като спасително средство.“ (АУМ, 2007: 362)

„Нека ви бъде според вярата ви.“ (Мат. 9:29) – казвал Христос. Психическото състояние на *съзнанието*, неговата „магнитна поляризация“, привличаща съответната енергия, е основата, без която не може да се осъществи взаимодействието. Вярата или неверието, утвърждаването или отрицанието всъщност определят „надземното“ битие на човека. Отричането на живота след освобождаването от тялото лишава отрицателя от възможността за съзнателно пребиваване в Отвъдния свят. Но даже за пресичане на улицата е нужна увереност, че това е възможно.

ЛИТЕРАТУРА

АУМ. (2007). В: *Учение живой этики*. Москва. Эксмо.

Гиндилис Л. (2003). Проблемът за свръхнаучното знание. В: *Палитра*, бр.2/2003.

Грани Агни Йоги. (1997). ЦЭРИС, Новосибирск.

Мир Огненный. (2007). В: *Учение живой этики*. Москва. Эксмо.

Надземное. (2007). В: *Учение живой этики*. Москва. Эксмо.

Нов Завет. (2017). Българско Библейско Дружество.

Рерих, Е. И. (2006). *Письма*. 24.05.1938, Том VI, Москва, МЦР, с. 133.

Шапошникова Л. В. (2008). Космическое мышление и новая система познания. В: *Живая этика и наука*, Москва, Международный Центр Рерихов, Мастер-Банк.